

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 66/2021
24.02.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Марковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Светко Родић, адвокат из ..., ради сметања поседа, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Првог основног суда у Београду и Вишег суда у Београду, на седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, стварно је надлежан Виши суд у Београду.

Образложење

Тужилац АА из ... је дана 15.04.2008. године поднела пред Трећим општинским судом у Београду тужбу ради сметања поседа са предлогом за одређивање привремене мере. Трећи општински суд у Београду је решењем П 1974/08 од 23.04.2008. године одбио предлог тужиоца за одређивањем привремене мере, које решење је укинато решењем Окруженог суда у Београду Гж 9110/08 од 26.02.2009. године.

Први основни суд у Београду је решењем П 18154/10 од 03.11.2010. године исправљеним решењем истог суда П 18154/10 од 16.03.2011. године, утврдио да је тужени сметао тужиоца у поседу на начин ближе описан у изреци и наложио туженом да успостави пређашње стање, забранио је туженом даље узнемиравање државине, одредио је предметну привремену меру, и одлучио о трошковима поступка.

Виши суд у Београду је решењем Гж 8123/11 од 25.09.2013. године укинуо првостепено решење са исправком и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак.

Након тога, Први основни суд у Београду је решењем П 5311/14 од 09.03.2015. године утврдио да је тужени сметао тужиоца у поседу на начин ближе описан у изреци и забранио је туженом даље узнемиравање, док је одбио захтев да се наложи туженом да успостави пређашње стање, одбио предлог за одређивање привремене мере, и одлучио о трошковима поступка.

Виши суд у Београду је одлучујући о жалбама странака решењем Гж 5362/15 од 07.07.2017. године укинуо првостепено решење и предмет вратио на поновни поступак.

Први основни суд у Београду је изазвао сукоб надлежности и уз пропратни акт П 5311/14 од 01.02.2021. године тражио да Врховни касациони суд реши настали сукоб надлежности и утврди стварну надлежност суда за поступање у овом поступку.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности Врховни касациони суд је, на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), нашао да је за поступање у овом поступку стварно надлежан Виши суд у Београду.

Одредбом члана 387. став 3. ЗПП прописано је да у случају да је првостепена пресуда већ једанпут била укинута, другостепени суд не може да укине пресуду и упуту предмет првостепеном суду на поновно суђење.

Имајући у виду да члан 387. став 3. ЗПП, не прописује изричиту забрану двоструког укидања решења у парничном и ванпарничном поступку, Врховни касациони суд је у својим одлукама исказао став да члан 402. ЗПП не искључује примену члана 387. став 3. ЗПП. Ово из разлога што је чланом 10. ЗПП прокламовано начело суђења у разумном року и да је ефикасност парничног поступка промовисана у више одредаба ЗПП. Тај циљ се постиже забраном двоструког укидања првостепене одлуке, без обзира да ли се ради о пресуди или решењу, јер се поступак окончава тек правноснажношћу судске одлуке којом је одлучено о свим захтевима странака (главна и споредна потраживања), а то би требало да буде најкасније другим одлучивањем од стране другостепеног суда о жалби на пресуду или на решење. Стога се забрана двоструког укидања из члана 387. став 3. Закона о парничном поступку односи и на решење којим се поступак правноснажно окончава у парничном и ванпарничном поступку.

Сходно наведеном за одлучивање о захтевима странака, када је у жалбеном поступку решење већ једанпут било укинато, стварно надлежан Виши суд у Београду, а не Први основни суд у Београду.

На основу члана 22. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић